

Veřejná online konzultace týkající se programu pracovní mobility *Tvoje první práce přes EURES* a možných budoucích opatření EU v oblasti pracovní mobility mladých lidí uvnitř EU

Tato otevřená veřejná online konzultace se provádí v rámci hodnocení ex-post přípravné akce „Tvoje první práce přes EURES“.

1. CO TO VLASTNĚ ZNAMENÁ?

Pracovní mobilita mladých lidí a ...

Svoboda pohybu pracovníků v Evropské unii je právo zakotvené ve Smlouvě o fungování Evropské unie (článek 45) a dále upravené příslušnými právními předpisy EU¹. Může přispět k lepšímu přidělování prostředků a sloužit jako vyrovnávací mechanismus upravující nerovnováhu na pracovních trzích.

Jednou z cílových skupin s největším sklonem k mobilitě jsou mladí lidé (ovládají jazyky, mají zájem o nové pracovní zkušenosti, jsou bez rodinných závazků atd.). Práce v jiném členském státě a život v jiném kulturním prostředí mohou být atraktivní zejména s ohledem k získávání nových dovedností a schopností. Zaměstnání, stáž nebo učňovská praxe v zahraničí mohou mladým lidem pomoci zlepšit jazykové znalosti, zvýšit sebevědomí a naučit se adaptovat na nové prostředí. Mladí mobilní pracovníci mohou být také významným zdrojem inovací pro podniky, jelikož jsou pružnější, pokud jde o mobilitu, a často pozitivněji vnímají změny.

Nezaměstnanost mladých lidí je hlavním dědictvím hospodářské krize v oblasti zaměstnanosti. Nezaměstnanost mladých lidí (do 25 let) se dotýká asi 20,4 % mladých lidí v EU-28, přičemž míra nezaměstnanosti v této skupině se v jednotlivých členských státech značně liší, od méně než 10 % produktivní populace (např. Rakousko, Německo) až po více než 40 % (např. Řecko a Španělsko).

Přesto ještě v praxi přetrvává řada překážek, které volnému pohybu brání. Mladí lidé často nevyužívají pracovní příležitosti v jiných zemích buď proto, že o nich nevědí, z důvodu právních či praktických překážek nebo proto, že přestěhování do zahraničí s sebou nese náklady a nejistotu. Roční míra přeshraniční mobility mezi zeměmi EU (0,2 %) ² značně zaostává za úrovní zaznamenanou v zemích OECD a je zjevně nedostačující pro vytvoření dynamického trhu práce s evropským rozměrem. Údaje z trhu práce ukazují, že Evropa má nedostatek a současně nadbytek kvalifikovaných pracovních sil. To znamená, že existuje množství volných pracovních míst, která zůstávají neobsazena kvůli nedostatku vhodné pracovní síly.

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie, Úř. věst L 141, 27.5.2011, s. 1, a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, Úř. věst L 158, 30.4.2004, s.77.

² http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-14-541_en.htm

... cílený program mobility. „Tvoje první práce přes EURES“

Předseda Juncker ve svých politických směrech zdůraznil, že nová Komise bude podporovat pracovní mobilitu nejen jako právo pracovníků na volný pohyb, ale také jako hospodářskou příležitost – zejména vzhledem k přetrvávajícímu nesouladu mezi volnými pracovními místy a kvalifikací uchazečů a tváří v tvář výzvám, jaké představuje globalizovaná ekonomika.

Aby se zlepšil přístup k pracovním příležitostem v celé Evropě, potřebují mladí občané EU informace, poradenství při určení vhodného pracovního zařazení a pomoc při hledání pracovního místa, případně doplněné o finanční pobídky. Tyto služby mohou být poskytovány prostřednictvím **cílených programů mobility nebo jiných iniciativ v oblasti mobility**³.

Pro pracovní mobilitu mladých lidí uvnitř EU Komise testuje program **Tvoje první práce přes EURES**, který mladým lidem ve věku 18–30 let poskytuje individuálně přizpůsobenou pomoc při hledání zaměstnání a náborové služby doplněné o finanční podporu. Tento program byl zaveden v rámci stěžejní iniciativy⁴ „Mládež v pohybu“ a iniciativy „Příležitosti pro mladé“⁵. Na rozdíl od aktivit v rámci programu ERASMUS+, které jsou *založené na učení*, nabízí Tvoje první práce přes EURES *pracovní místo* – placené zaměstnání, stáž nebo učňovskou praxi – v jiném členském státě v délce trvání alespoň šest měsíců. Cílem tohoto programu je podpořit zapojení mladých lidí do trhu práce.

Jako přípravná akce (rozpočet EU 2011–2013) byl program Tvoje první práce přes EURES prováděn prostřednictvím výzev k předkládání návrhů s cílem zajistit 5 000 pracovních stáží. Vzniklo celkem patnáct projektů (12 milionů EUR), které pomohly přibližně 4 300 mladým lidem. Inovační potenciál programu spočívá v tom, že uchazečům o zaměstnání a malým a středním podnikům poskytuje přímou podporu, která je založena na zjednodušeném vykazování nákladů (tj. paušálních sazbách a jednorázových částkách). Podrobnosti o povaze podpůrných opatření a odpovídající finanční podpoře v rámci přípravné akce programu Tvoje první práce přes EURES jsou uvedeny v příloze II. Hodnocení v polovině období, které bylo dokončeno v roce 2014⁶ potvrdilo relevantnost programu, přidanou hodnotu EU a doplňkovost s dalšími vnitrostátními a unijními programy mobility.

Od roku 2014 je program Tvoje první práce přes EURES financován v rámci osy EURES programu EU pro zaměstnanost a sociální inovace (EaSI 2014–2020)⁷. Komise může v rámci tohoto programu provádět cílené programy mobility *„k obsazení volných pracovních míst v určitém odvětví, profesi, zemi nebo skupině zemí nebo pro určité skupiny pracovníků, jako jsou mladí lidé, se sklonem k mobilitě, pokud byla zjištěna zřejmá ekonomická potřeba“*.

³ Viz příloha I.

⁴ KOM(2010) 477 v konečném znění.

⁵ KOM(2011) 933 v konečném znění.

⁶ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=cs&catId=1160&newsId=2136&furtherNews=yes>

⁷ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1083&langId=cs>

Program EaSI se vztahuje na uchazeče ve věku 18–35 let a jeho geografická působnost zahrnuje i Norsko a Island (země EHP – Evropského hospodářského prostoru). Granty pro prováděcí organizace trvají 24 měsíců. V roce 2014 byly financovány dva projekty, každý částkou 3,5 milionu EUR – EURES Itálie a EURES Švédsko, oba jako konsorcium s dalšími členy sítě EURES. Oba projekty by měly nabídnout přibližně 2 400 pracovních stáží. Výzva k předkládání návrhů pro rok 2015, na kterou bylo vyčleněno financováním v přibližné výši 8 milionů EUR, měla v roce 2015 tři fáze zveřejnění. Podporu ve výši 2,5 milionu EUR obdržel projekt organizovaný EURES Francie. Začátkem roku 2016 mohou podporu získat ještě jeden nebo dva další projekty.

2. ÚČEL TÉTO VEŘEJNÉ ONLINE KONZULTACE EU

Komise provádí hodnocení *ex-post* přípravné akce programu Tvoje první práce přes EURES. Cílem je jednak zaměřit se podrobně zejména na následující hodnotící kritéria: *efektivnost, účinnost, doplňkovost a přidaná hodnota EU, udržitelnost, dopad a řízení akce*. Přezkoumána bude také *relevantnost a soudržnost* programu. Na druhé straně se bude hodnocení zabývat přínosy akce tak, že provede analýzu nákladů a přínosů a posoudí případné dopady různých možností takovýchto programů v budoucnu.

Cílem této veřejné konzultace, jež byla zveřejněna ve všech úředních jazycích EU, je shromáždit názory a příspěvky různých zainteresovaných subjektů v rámci Evropského hospodářského prostoru (EHP)⁸, zejména příjemců programu nebo prováděcích subjektů, subjektů trhu práce a občanů. Dotazník bude zaměřen jak na otázky související s hodnocením *ex-post*, tak na možné budoucí scénáře programu Tvoje první práce přes EURES.

Chceme znát váš názor!

Vyplnění dotazníku zabere jen pár minut. Váš příspěvek je pro nás velice důležitý. Své názory můžete zasílat od ledna do dubna 2016⁹. Konsolidované a anonymní analytické shrnutí všech odpovědí na dotazník bude připojeno ke konečné zprávě o hodnocení *ex-post* a zveřejněno na portálu Europa.

Máte dotazy týkající se této konzultace?

Napište nám prosím na: EMPL-CONSULTATION –YFEJ@ec.europa.eu

Více informací o programu Tvoje první práce přes EURES

<http://eures.europa.eu>

<http://ec.europa.eu/social/yourfirsteuresjob>

VYLOUČENÍ ODPOVĚDNOSTI

⁸ Země EU-28 a také Norsko, Island a Lichtenštejnsko.

⁹ Přesná data konzultace najdete na: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=333&langId=cs>

Tento konzultační dokument je závazný pouze pro útvary Evropské komise, které se podílely na jeho přípravě, slouží jako základ pro další diskuzi a nepředjímá konečnou formu žádného rozhodnutí, které Komise přijme.

Seznamte se také prosím s **prohlášením o ochraně osobních údajů**, kde uvádíme, jak bude s vašimi osobními údaji a vašim příspěvkem nakládáno.

Děkujeme za účast!

Příloha I

Unijní a vnitrostátní nástroje na podporu mobility mladých lidí

- **EURES**

EU napomáhá uskutečňovat volný pohyb pracovníků a pracovní mobilitu v rámci EU tím, že podporuje síť **EURES**¹⁰. EURES je síť vytvořená ve spolupráci veřejných služeb zaměstnanosti zemí EU-28, Norska, Islandu a Lichtenštejnska (účastní se rovněž Švýcarsko) a Evropské komise. Jejím cílem je zajistit transparentnost trhů práce.

Síť EURES vznikla v roce 1993 a slouží jako platforma pro sdílení nabídky volných pracovních míst a poptávky po zaměstnání a poskytuje informace o životních a pracovních podmínkách. Zprostředkovává mobilitu uvnitř EU pro všechny kategorie pracovníků a všechny věkové skupiny.

Hlavními úkoly členů sítě EURES je informovat uchazeče o zaměstnání a zaměstnavatele o pracovní mobilitě a poskytovat jim podporu. Tyto činnosti jsou vykonávány na místní, regionální i celostátní úrovni, například ve formě elektronických služeb, prostřednictvím kontaktních míst a také na veletrzích práce nebo v prostorách veřejných služeb zaměstnanosti. Síť EURES tvoří více než 1 000 poradců. Na úrovni EU provozuje Evropská komise portál, který umožňuje přístup k nabídce volných pracovních míst, online databázi životopisů a informacím o životních a pracovních podmínkách v členských státech. Evropská komise poskytuje členským organizacím rovněž další horizontální podporu v podobě vzdělávacího programu, portálu pro pořádání akcí (Evropské dny pracovních příležitostí online), nástrojů pro interní komunikaci, asistenční služby portálu a aktivit vzájemného učení zaměřených mj. na účinný a nákladově efektivní způsob, jak oslovit a zapojit zaměstnavatele a uchazeče o zaměstnání.

V současné době probíhá reforma sítě EURES, která byla zahájena v roce 2014 prostřednictvím prováděcího rozhodnutí Komise z listopadu 2012 (2012/733/EU). Jejím cílem je přeorientovat síť EURES na poskytování efektivnějších služeb více zaměřených na výsledky. Evropská komise v lednu 2014 předložila návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o Evropské síti služeb zaměstnanosti, které by mělo nahradit Kapitulu II nařízení (EU) č. 492/2011 a vést k další modernizaci sítě EURES. Jde o klíčový nástroj EU v oblasti podpory mobility v celé Unii v souladu s článkem 46 SFEU. Uvedený návrh nařízení prochází v současnosti závěrečnou fází legislativního procesu a očekává se, že vstoupí v platnost v roce 2016.

---

¹⁰ <http://eures.europa.eu>

Podpora pracovní mobility uvnitř EU

Komise v rámci svého pracovního programu na rok 2016 předloží *balíček mobility pracovních sil*. Mezi jeho cíle patří podpora pracovní mobility a boj proti jejímu zneužívání prostřednictvím lepší koordinace systémů sociálního zabezpečení a specificky zaměřené revize směrnice o vysílání pracovníků. Součástí uvedeného balíčku (sdělení) budou pravděpodobně také informace o rozšířené síti EURES a také o programu Tvoje první práce přes EURES a jeho budoucnosti jakožto cíleného programu mobility.

- **Programy EU v oblasti mobility**

Na evropské úrovni existují programy mobility, jako je program EU pro vzdělávání, odbornou přípravu, mládež a sport na období 2014–2020 **Erasmus+**¹¹ nebo evropský výměnný program pro podnikatele **Erasmus pro mladé podnikatele**¹².

Program Erasmus+ již v rámci mobility mladých lidí a pracovní integrace nabízí možnost odborné přípravy. Zejména se jedná o nabídky dočasné mobility za účelem *vzdělávání* v jiném členském státě, konkrétně odborného vzdělávání a přípravy, jako součásti výukových programů v zemích původu studenta nebo učně. Program Erasmus pro mladé podnikatele, který není určen výlučně mladým lidem, poskytuje budoucím a začínajícím podnikatelům prostřednictvím výměn se zkušenými podnikateli *know-how* nezbytné pro založení a provozování nového podniku.

- **Vnitrostátní nástroje**

Na vnitrostátní úrovni poskytují některé členské státy další opatření a programy zaměřené na podporu vnitrostátní pracovní mobility i mobility v rámci EU. Charakter, rozsah a cíle těchto nástrojů se značně liší. Členské státy se do značné míry spoléhají na služby sítě EURES. Pouze několik zemí poskytuje přímou finanční podporu a individuálně přizpůsobené programy mobility pracovních sil v rámci daného státu a celé EU. Některá z těchto opatření jsou spolufinancována z ESF.

Členské státy byly vyzvány, aby v období 2014–2020 zahrnuly činnosti, které provádějí na svém území v souvislosti s pracovní mobilitou uvnitř EU a se sítí EURES, do svých operačních programů financovaných z ESF. Učinily tak pouze některé členské státy.

---

¹¹ http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/index_cs.htm

¹² <http://www.erasmus-entrepreneurs.eu/index.php?lan=cs>

PŘEHLED PŘÍPRAVNÉ AKCE PROGRAMU TVOJE PRVNÍ PRÁCE PŘES EURES*

CO JE TO „TVOJE PRVNÍ PRÁCE PŘES EURES“?	Tvoje první práce přes EURES je pilotní program EU pro mobilitu, který byl prováděn v letech 2012–2015. Jeho účelem bylo pomáhat mladým lidem při hledání práce nebo odborné přípravy založené na praxi v jiné zemi EU-28 a zaměstnavatelům při hledání pracovní síly na volná pracovní místa, která není snadné obsadit.	
CÍLOVÉ SKUPINY	Mladí lidé	Zaměstnavatelé
KRITÉRIA ZPŮSOBILOSTI PRO CÍLOVÉ SKUPINY	<ul style="list-style-type: none"> • Věk od 18 do 30 let v okamžiku podání přihlášky • Státní příslušník EU-28 legálně pobývajícím v libovolném členském státě • Uchází se o pracovní stáž v jiné zemi EU-28 • Nemusí jít nezbytně o osobu, která se o mobilitu uchází poprvé • Libovolná kvalifikace nebo pracovní zkušenost 	<ul style="list-style-type: none"> • Všechny organizace/podniky zákonně založené v EU-28, bez ohledu na velikost či hospodářské odvětví • Dodržující platné pracovní a daňové předpisy v zemích, ve kterých jsou usazeni • Malé a střední podniky (tedy podniky s nejvýše 250 zaměstnanci) mohou obdržet finanční podporu
PRACOVNÍ STÁŽE	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Zaměstnání (výzvy 1 a 2) + stáže a učňovské praxe (výzva 3)</i> • Musí se nacházet v zemi EU-28, která se liší od země trvalého pobytu uchazeče • V souladu s vnitrostátními právními předpisy v oblasti práce a sociálního zabezpečení; podmínkou je otevřené a transparentní informování o právech a povinnostech stran • Zajištění finančního ohodnocení (platu) a písemného smluvního vztahu na dobu alespoň šesti měsíců • Musí jít o pracovní stáž na plný nebo částečný (minimálně 50 % ekvivalentu plného úvazku) úvazek. • V rámci stáží a učňovské praxe musí být zaručeny přiměřené vzdělávací cíle založené na práci a podpůrná opatření a musí být zajištěno řádné uznání výsledku stáže (např. osvědčení nebo písemné potvrzení). 	
NEZPŮSOBILOST/VÝJIMKY	<ul style="list-style-type: none"> • Státní příslušníci, zaměstnavatelé a pracovní stáže ze zemí mimo EU-28 • Vyslání pracovníci • Pracovní stáže v institucích a orgánech EU nebo podobných mezinárodních organizacích (např. OSN, OECD, Rada Evropy atd.). • Sezónní nebo jiné dočasné pracovní stáže se smlouvou na méně než 	

	šest měsíců • Odborná stáž nebo jakákoli jiná forma podpory odborné přípravy, která je součástí povinných požadavků odborné certifikace, např. u právnických a zdravotnických profesí
--	--

		Mladí lidé		Zaměstnavatelé (malé a střední podniky)	
PODPŮRNÁ OPATŘENÍ	PŘÍMÁ FINANČNÍ PODPORA	Opatření	Finanční příspěvek (částka na uchazeče)	Opatření	Finanční příspěvek (na zaměstnavatele)
		<i>Příspěvek na cestu k pracovnímu pohovoru (libovolný členský stát)</i>	Od 200 do 300 EUR v závislosti na vzdálenosti (< nebo => 500 km)	Integrační program pro nově přichozí mobilní pracovníky, stážisty nebo učně;	Od 400 do 1 200 EUR na uchazeče, v závislosti na zemi určení a typu integračního programu (základní nebo komplexní)
		<i>Příspěvek na přestěhování</i>	Od 600 do 1 200 EUR na uchazeče, v závislosti na zemi určení	Může ho tvořit alespoň jedno z následujících opatření (základní školení):	
		<i>Jazykový kurz</i>	Proplacení vykázaných skutečných nákladů až do výše 1 200 EUR	— profesní zaškolení — jazykový kurz	
		<i>Uznání kvalifikace</i>	Proplacení vykázaných skutečných nákladů až do výše 1000 EUR	Výše uvedená opatření lze kombinovat s administrativní podporou a pomocí při usazení se v nové zemi (komplexní školení)	
		<i>Doplňkový příspěvek na přestěhování</i>	Proplacení způsobilých vykázaných nákladů až do výše 500 EUR		
	DALŠÍ PODPŮRNÁ OPATŘENÍ	Služby zaměstnanosti v rámci programu Tvoje první práce přes EURES poskytující mladým uchazečům komplexní balíček podpůrných služeb před zahájením stáže, v jejím průběhu i po jejím ukončení. K dispozici jsou následující <u>bezplatné</u> služby: <ul style="list-style-type: none"> — Přípravné školení (jazyková nebo jiná příprava nezbytná před odjezdem a/nebo po příjezdu) pro všechny uchazeče v užším 			

		výběru; — Mentoring pro přijaté stážisty a učně;	
--	--	--	--

* Tvoje první práce přes EURES od roku 2014 pokračuje jako Cílený program mobility – Tvoje první práce přes EURES s těmito drobnými změnami: a) horní hranice věku mladých uchazečů byla posunuta na 35 let; b) geografická působnost byla rozšířena na země ESVO/EHP, tedy i na Norsko a Island a; c) byly revidovány částky určené na financování podpory.